Algemene Rekenkamer

Resultaten verantwoordings-onderzoek 2014 Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de gouverneurs (IIB)

20 mei 2015

Dit document bevat alle resultaten van ons Verantwoordingsonderzoek 2014 bij de Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de gouverneurs (IIB) zoals gepubliceerd op www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek. De tekst op de website en in dit document is vastgesteld op 1 mei 2015. Dit document is op 20 mei 2015 aangeboden aan de Tweede Kamer.

Algemene Rekenkamer, Lange Voorhout 8, Postbus 20015, 2500 EA Den Haag

Over dit onderzoek

Verantwoordingsdag

Op Verantwoordingsdag (de derde woensdag in mei) verantwoorden ministers zich met hun jaarverslagen aan de Staten-Generaal. De jaarverslagen moeten zekerheid geven dat het geld is besteed aan het doel waarvoor het beschikbaar is gesteld en dat bij de besteding de wet- en regelgeving is nageleefd. De Algemene Rekenkamer doet onderzoek naar de verantwoording van de ministers en presenteert de resultaten daarvan ook op Verantwoordingsdag.

Verantwoordingsonderzoek

Bij het jaarlijks verantwoordingsonderzoek kijken we zowel naar de kwaliteit van de jaarverslagen als naar de kwaliteit van de bedrijfsvoering en de totstandkoming van de beleidsinformatie. Het verantwoordingsonderzoek is een wettelijke taak van de Algemene Rekenkamer. Op basis van de jaarverslagen en ons onderzoek kan het parlement na Verantwoordingsdag met het kabinet in gesprek over wat er terecht is gekomen van de plannen die ruim anderhalf jaar ervoor – op Prinsjesdag - aan het parlement zijn gepresenteerd. Als alles goed is kunnen de Staten-Generaal vervolgens decharge verlenen aan de ministers: de ministers worden dan ontheven van hun verantwoordelijkheid voor het beleid en de daaraan verbonden financiële consequenties waarover ze zich in de jaarverslagen hebben verantwoord.
Meer informatie over het verantwoordingsonderzoek en uitleg bij veel voorkomende begrippen is te vinden op www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek. Daar vindt u ook alle resultaten van het verantwoordingsonderzoek, over dit begrotingshoofdstuk en over de andere begrotingshoofdstukken.

Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs 2014

Dit zijn de resultaten van het verantwoordingsonderzoek over het jaar 2014 bij de Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs.
We presenteren:

- de hoofdpunten uit ons onderzoek
- onze bevindingen en oordelen over:
    - de beleidsresultaten
    - de bedrijfsvoering en
    - de financiële informatie.

Als achtergrondinformatie nemen we ook de belangrijkste ontwikkelingen bij de Hoge Colleges van Staat en Kabinetten en enkele kengetallen op.

Inhoud

1 Hoofdpunten verantwoordingsonderzoek 2014 van Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs

Positief oordeel over verantwoording 2014

De Overige Hoge Colleges van Staat en de Kabinetten hebben hun beheer op orde. Onze oordelen over de bedrijfsvoering, de beleidsinformatie en de financiële informatie van de 7 organisaties die onder hoofdstuk IIB vallen, zijn positief.

Er zijn vorderingen gemaakt met het verbeteren van de procedures en aanpak bij het inkoopbeheer bij de Raad van State, maar er zijn nog verbeteringen mogelijk bij de volledigheid van het contractregister en de inkoopkalender. Er zijn ook nog rechtmatigheidsfouten vastgesteld.
De Overige Hoge Colleges van Staat en de Kabinetten van de Gouverneurs zijn niet gehouden aan het Besluit Informatiebeveiliging Rijksdienst. Wij adviseren ten aanzien van de informatiebeveiliging na te gaan welke beveiligingseisen minimaal nodig zijn en ervoor zorg te dragen dat de organisatie ook aan deze eisen voldoet.

Belangrijke oordelen over 2014

De informatie in het beleidsverslag en de bedrijfsvoeringsparagrafen van de Overige Hoge Colleges van Staat en de Kabinetten van de Gouverneurs is juist tot stand gekomen. In de financiële informatie zijn geen fouten gemaakt, die gerapporteerd moeten worden.

- Oordeel beleidsinformatie: de onderzochte beleidsinformatie is deugdelijk tot stand gekomen en voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften.
- Oordeel bedrijfsvoering: geen onvolkomenheden.
- Oordeel rechtmatigheid financiële informatie: rechtmatig.

Reactie van de minister

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft met belangstelling kennisgenomen van ons conceptrapport bij het jaarverslag 2014 van de Overige Hoge Colleges van Staat en de Kabinetten van de Gouverneurs (hoofdstuk IIB).

Hij schrijft: 'Ten aanzien van uw opmerking over informatiebeveiliging kan ik u melden dat de Raad van State reeds in 2014 een onderzoek is gestart naar de basiseisen op dit terrein. Dit in het kader van de digitalisering van het primaire proces.

Uw positieve oordeel over de financiële informatie, de informatie over de bedrijfsvoering en het beleid geeft - behoudens de opmerking over de informatiebeveiliging bij de Raad van State - geen aanleiding tot een nadere reactie.'

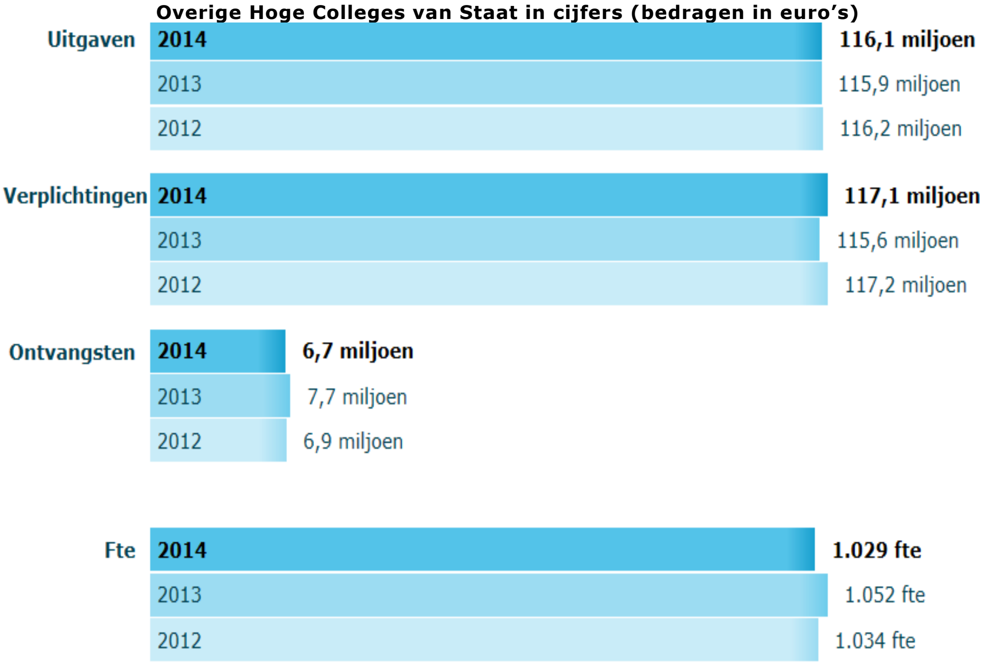
Lees de volledige reactie op verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl

2 Kengetallen en ontwikkelingen Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs

2.1 Kengetallen

In onderstaand overzicht schetsen we in cijfers de overige Hoge Colleges van Staat en de Kabinetten van de Gouverneurs. Wat waren de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten en het aantal fte's in 2014, in vergelijking met 2013 en 2012.

Overige Hoge Colleges van Staat in cijfers (bedragen in euro's)

Hoge Colleges van Staat

Nederland kent zes Hoge Colleges van Staat. De Eerste Kamer en Tweede Kamer, samen de Staten-Generaal, hebben een eigen begrotingshoofdstuk binnen de rijksbegroting: hoofdstuk IIA.

Het begrotingshoofdstuk IIB heeft betrekking op de Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten. De Overige Hoge Colleges van Staat zijn:

- Raad van State
- Algemene Rekenkamer
- Nationale Ombudsman
- Kanselarij der Nederlandse Orde

De Kabinetten zijn:

- Kabinet van de Gouverneur van Curaçao
- Kabinet van de Gouverneur van St. Maarten
- Kabinet van de Gouverneur van Aruba

Elk Hoog College van Staat of elk Kabinet heeft een specifieke positie in ons staatsbestel en functioneert in een eigen bestuurlijke context. In financieel opzicht gaat het om relatief geringe budgetten per organisatie binnen hoofdstuk IIB.

2.2 Ontwikkelingen

Er zijn voor 2014 geen bijzondere ontwikkelingen te melden.

3 Beleidsresultaten Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs

Leeswijzer
Hier vindt u de resultaten van ons onderzoek naar de beleidsresultaten. We geven een oordeel over: de totstandkoming van de beleidsinformatie in het jaarverslag.

Meer informatie over ons verantwoordingsonderzoek en uitleg bij veel voorkomende begrippen is te vinden op www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek bij ‘Over dit onderzoek’.

3.1 Oordeel totstandkoming beleidsinformatie

De onderzochte onderdelen van de beleidsinformatie in het Jaarverslag 2014 van Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs zijn deugdelijk tot stand gekomen en voldoen aan de verslaggevingsvoorschriften.

4 Bedrijfsvoering Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs

Leeswijzer
Hier vindt u de resultaten van ons onderzoek naar de bedrijfsvoering. We gaan in op:

- het beheer van de begroting van de Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs.

We geven een oordeel over:

- de bedrijfsvoering;
- de informatie over de bedrijfsvoering in het jaarverslag.

Meer informatie over ons verantwoordingsonderzoek en uitleg bij veel voorkomende begrippen is te vinden op www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek bij 'Over dit onderzoek'.

4.1 Beheer

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is op grond van de Comptabiliteitswet 2001 artikel 19 verantwoordelijk voor het beheer van de begroting van de Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs. Zij voeren zelf het beheer uit over hun begrotingsdeel. Over de inhoud van dat beheer bestaan afspraken met de minister van BZK, waarin recht wordt gedaan aan hun onafhankelijke staatsrechtelijke positie.

4.2 Oordeel bedrijfsvoering

De onderzochte onderdelen van de bedrijfsvoering van Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs voldoen in 2014 aan de gestelde eisen.

4.2.1 Aandachtspunt: Nog een paar verbeteringen nodig bij het inkoopbeheer Raad van State

De Raad van State heeft in 2014 verdere verbeteringen aangebracht in het inkoopbeheer. Wij zijn positief over deze ontwikkelingen, maar zien nog wel dat een paar verbeteringen in het inkoopproces nodig zijn om fouten te voorkomen.

Bevindingen
De Raad van State heeft in 2014 de volgende verbeteringen doorgevoerd:
- de functie van inkoopadviseur is geformaliseerd;
- inkoop- en aanbestedingskalender is toegepast;
- de waiver- en escalatieprocedure is op 14 november 2014 vastgesteld.

Verdere aanscherpingen in het inkoopproces zijn nodig. Uit ons onderzoek blijkt dat de inkoopkalender geen inzicht geeft in de stand van zaken met betrekking tot lopende aanbestedingen. De Raad van State beschikte nog niet over een volledig contractenregister. Een juist en volledig contractregister is een belangrijk middel om tijdige verlenging van contracten te waarborgen.

4.2.2 Aandachtspunt: Transparantie over informatiebeveiliging

Rijksbreed is in 2012 bij de ministeries de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR) van kracht geworden. Als ministeries hun informatievoorziening en IT inrichten volgens de BIR dan moet dat voldoende garantie bieden dat ministeries hun eigen informatie en die van andere ministeries veilig (beschikbaar, integer en vertrouwelijk) behandelen. De invoering van deze baseline is een complexe operatie. De ministeries hebben daarom afgesproken geleidelijk te gaan werken aan het voldoen aan deze regels. Eind 2014 hebben zij een zogenoemde In control verklaring afgegeven voor de belangrijkste kritieke systemen. De ministeries hebben daarbij verklaard op welke punten er nog maatregelen nodig zijn. In de bedrijfsvoeringsparagrafen van de meeste ministeries is bericht over de stand van zaken betreffende de informatiebeveiliging.

Voor de Hoge Colleges van Staat geldt de BIR niet als verplichting. In de bedrijfsvoeringsparagrafen is dan ook geen informatie opgenomen over de informatiebeveiliging. We vinden het belangrijk dat de Overige Hoge Colleges van Staat en de Kabinetten van de Gouverneurs zich uitspreken over de basiseisen waaraan zij willen voldoen en over de inspanningen

die verricht zijn om aan die basiseisen van informatiebeveiliging te voldoen. Transparantie over de informatiebeveiliging geeft blijk van bewustzijn en betrokkenheid. We doen daarom de aanbeveling vast te stellen wat de basiseisen zijn voor de Hoge Colleges, na te gaan of daaraan voldaan wordt en afspraken te maken over de transparantie over de informatiebeveiliging.

Reactie van de minister
De minister van BZK meldde in reactie op ons punt over de informatiebeveiliging dat de Raad van State reeds in 2014 een onderzoek is gestart naar de basiseisen op dit terrein. Dit in het kader van de digitalisering van het primaire proces.
Lees de volledige reactie op verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl

Nawoord Algemene Rekenkamer
Niet alleen ministeries maar ook de Hoge Colleges van Staat zouden er goed aan doen om systematisch in kaart te brengen of de kwaliteit van de informatiebeveiliging op orde is. Dat raakt niet alleen de Raad van State, maar alle Hoge Colleges. Wij hechten aan de transparantie over de informatiebeveiliging richting Tweede Kamer, zodat die zo nodig de organisaties kan aanspreken op gebreken in de informatiebeveiliging. We hopen dat hierover volgend jaar meer informatie beschikbaar zal zijn.

4.3 Oordeel informatie over de bedrijfsvoering

De informatie over de bedrijfsvoering in het Jaarverslag 2014 van Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs is deugdelijk tot stand gekomen en voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften.

4.4 Onvolkomenheden in relatie tot beheerdomeinen Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs

Wij onderscheiden relevante en kritische beheerdomeinen in de bedrijfsvoering van ministeries. Bij Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs zijn dat er 22. In geen daarvan hebben wij in 2014 onvolkomenheden geconstateerd.
Op het overzicht bedrijfsvoering (pdf) is te zien wat de relevante en kritische beheerdomeinen zijn.

Overzicht bedrijfsvoering 2014

Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten (IIB)

Kritisch beheer-domein | Relevant beheer-domein | Extra aandacht aan besteed door: **AR** = Algemene Rekenkamer; **AD** = Auditdienst | Onvolkomenheid | ! Ernstige onvolkomenheid | € Onvolkomenheid heeft gevolgen voor rechtmatigheid en/of deugdelijke weergave

Organisatieonderdeel	Subsidies/rijksbijdragen	Specifieke uitkeringen	(Belasting)heffingen	Opzet en beheer overdrachtsuitgaven en -ontvangsten: Uitgaven personeel	Uitgaven materieel	Ontvangsten	Opzet en beheer transactie uitgaven en -ontvangsten: Verplichtingen, uitgaven en ontvangsten	Overige (saldi)balans posten	Financiële administratie (registratie): Beheer eigendommen	Administratie/registratie	Materieelbeheer: Managementcontrolsysteem	Omvangrijke administr. en uitvoeringssystemen/ICT	Interne organisatie: (toezicht) relaties / aansturing veld	Totaal aantal relevant	Totaal aantal kritisch
Raad van State															
Raad van State															
Bestuursrechtspraak														2	
Advisering												AR		2	
Bedrijfsondersteuning														4	
Algemene Rekenkamer															
Onderzoeksdirectie I														1	
Onderzoeksdirectie II														1	
Onderzoeksdirectie III														1	
Stafdirectie														5	
De Nationale ombudsman															
Onderzoeksafdelingen															
P&O en Financien														2	
Bedrijfsvoering overig														2	
Kanselarij der Nederlandse Orden															
Toetsing en Advisering															
Facilitaire Zaken														2	
Kabinet van de Gouverneur van Aruba															
Kabinet														1	
Kabinet van de Gouverneur van Curaçao															
Kabinet														1	
Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten															
Kabinet														1	
Totaal aantal relevant				4	2	1	5				9	4		25	
Totaal aantal kritisch															0

5 Financiële informatie Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs

Leeswijzer
Hier vindt u de resultaten van ons onderzoek naar de financiële informatie in het jaarverslag.
We geven een oordeel over:

- de rechtmatigheid van de financiële informatie;
- de deugdelijke weergave van de financiële informatie;
- de rechtmatigheid en de deugdelijke weergave van de financiële informatie op artikelniveau.

Meer informatie over ons verantwoordingsonderzoek en uitleg bij veel voorkomende begrippen is te vinden op www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek bij ‘Over dit onderzoek’.

5.1 Oordeel rechtmatigheid financiële informatie

De in de financiële overzichten opgenomen financiële informatie in het Jaarverslag 2014 van de Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs is rechtmatig. Wij geven ons oordeel onder voorbehoud van goedkeuring van de slotwetmutaties door de Staten-Generaal. De door ons aangetroffen fouten en onzekerheden vindt u in het overzicht van alle fouten en onzekerheden in de financiële informatie.

Voorbehoud bij het oordeel over de financiële informatie Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs
Het bedrag aan verplichtingen omvat in totaal 80.000 euro aan overschrijdingen op de begrotingsartikelen 3 en 7. Het bedrag aan uitgaven omvat in totaal 17.000 euro aan overschrijdingen op het begrotingsartikel 8. Gaan de Staten-Generaal niet akkoord met de daarmee samenhangende slotwetmutaties, dan moeten wij onze oordelen over de financiële informatie mogelijk herzien.

5.2 Oordeel weergave financiële informatie

De in de financiële overzichten opgenomen financiële informatie in het Jaarverslag 2014 van de Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs is deugdelijk weergegeven en voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften. De door ons aangetroffen fouten en onzekerheden vindt u in het overzicht van alle fouten en onzekerheden in de financiële informatie.

5.3 Rechtmatigheid en deugdelijke weergave op artikelniveau

Wij controleren ook op artikelniveau de deugdelijke weergave en de rechtmatigheid van de financiële informatie. Wij hebben hierbij geen belangrijke fouten en/of onzekerheden geconstateerd in het Jaarverslag 2014 van de Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs. De door ons aangetroffen fouten en onzekerheden vindt u in het overzicht van alle fouten en onzekerheden in de financiële informatie.

5.4 Financiële informatie per artikel Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs in relatie tot onvolkomenheden

In het overzicht financiële informatie per begrotingsartikel (pdf) is te zien dat er geen artikelen gevolgen ondervinden van onvolkomenheden, omdat er geen onvolkomenheden zijn.

Financiële informatie per begrotingsartikel 2014 Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten (IIB)

	Onvolkomenheden	geen onvolkomenheden	Tolerantiegrenzen overschreden? Artikelniveau
Beleidsartikelen	**Uitgaven 2014 (x 1000)**		
01 Raad van State	€ 58.521		nee
02 Algemene Rekenkamer	€ 30.028		nee
03 De Nationale Ombudsman	€ 16.361		nee
04 Kanselarij der Nederlandse Orden	€ 3.583		nee
06 Kabinet van de Gouverneur van Aruba	€ 1.759		nee
07 Kabinet van de Gouverneur van Curaçao	€ 3.062		nee
08 Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten	€ 2.831		nee
Niet-beleidsartikelen			
10 Nominaal en onvoorzien	€ 0		nee

[orange] artikel dat gevolgen kan ondervinden van de onvolkomenheid (mogelijke gevolgen voor bv rechtmatigheid, betrouwbaarheid gegevens of doelrealisatie)
[orange] € artikel waar fouten of onzekerheden in de rechtmatigheid of deugdelijke weergave zijn geconstateerd als gevolg van de onvolkomenheid

5.5 Overzicht fouten en onzekerheden Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs

Het totale overzicht van fouten en onzekerheden bestaat uit 5 verschillende onderdelen. We nemen alleen de tabellen op over de onderdelen waarin we fouten en/of onzekerheden hebben geconstateerd.

- **Verplichtingen** (pdf)
- **Uitgaven + ontvangsten** (pdf)
- Baten-lastenagentschappen
- Saldibalans
- Afgerekende voorschotten

OVERZICHT FOUTEN EN ONZEKERHEDEN IN DE FINANCIËLE INFORMATIE IN HET JAARVERSLAG 2014 VAN DE OVERIGE HOGE COLLEGES VAN STAAT EN KABINETTEN (IIB)

Verplichtingen (€ x 1000)

Art. nr.	Omschrijving	Verantwoord bedrag	Fout		Onzekerheid		Totaal F + O		Tolerantie overschreden?		Onzekerheid over volledigheid
			Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	
Beleidsartikelen											
1	Raad van State	58.577	360	-	-	-	360	-	nee		-
2	Algemene Rekenkamer	29.947	-	-	-	-	-	-			-
3	De Nationale ombudsman	16.676	-	-	-	-	-	-			-
4	Kanselarij der Nederlandse Orden	3.954	102	-	-	-	102	-	nee		-
6	Kabinet van de Gouverneur van Aruba	1.742	-	-	-	-	-	-			-
7	Kabinet van de Gouverneur van Curaçao	3.371	-	-	-	-	-	-			-
8	Kabinet van de Gouverneur van St. Maarten	2.803	-	-	-	-	-	-			-
Niet-beleidsartikelen											
10	Nominaal en onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-			-
Totaal		117.070	462	-	-	-	462	-			-

Totaal verplichtingen	117.070	
Rechtmatigheid		
Procentuele fout	0,39%	Tolerantiegrens niet overschreden
Procentuele onzekerheid	0,00%	
Deugdelijke weergave		
Procentuele fout	0,00%	
Procentuele onzekerheid	0,00%	

OVERZICHT FOUTEN EN ONZEKERHEDEN IN DE FINANCIËLE INFORMATIE IN HET JAARVERSLAG 2014 VAN DE OVERIGE HOGE COLLEGES VAN STAAT EN KABINETTEN (IIB)

Uitgaven + ontvangsten (€ x 1000)

Art. nr.	Omschrijving	Verantwoord bedrag	Fout		Onzekerheid		Totaal F + O		Tolerantie overschreden?		Onzekerheid over volledigheid
			Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	
Beleidsartikelen											
1	Raad van State	61.081	3	-	-	-	3	-	nee		-
2	Algemene Rekenkamer	31.005	2	-	-	-	2	-	nee		-
3	De Nationale ombudsman	19.126	1	-	76	-	77	-	nee		-
4	Kanselarij der Nederlandse Orden	3.737	1	-	5	-	6	-	nee		-
6	Kabinet van de Gouverneur van Aruba	1.837	-	-	-	-	-	-			-
7	Kabinet van de Gouverneur van Curaçao	3.113	-	-	-	-	-	-			-
8	Kabinet van de Gouverneur van St. Maarten	2.911	-	-	-	-	-	-			-
Niet-beleidsartikelen											
10	Nominaal en onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-			-
Totaal		122.810	7	-	81	-	88	-			-

Totaal Uitgaven en Ontvangsten	122.810	
Rechtmatigheid		
Procentuele fout	< 0,01%	Tolerantiegrens niet overschreden
Procentuele onzekerheid	0,07%	Tolerantiegrens niet overschreden
Deugdelijke weergave		
Procentuele fout	0,00%	
Procentuele onzekerheid	0,00%	